МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТА НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № Н-3 ОТ 2020 Г. ЗА ВОДЕНЕТО, СЪХРАНЯВАНЕТО И ДОСТЪПА ДО ЦЕНТРАЛНИЯ РЕГИСТЪР НА ОСОБЕНИТЕ ЗАЛОЗИ

1. Причини, които налагат приемането на проекта на наредбата

Наредба № Н-3 от 2020 г. относно воденето, съхраняването и достъпа до Централния регистър на особените залози (обн, ДВ, бр. 71 от 2020 г., изм. и доп., ДВ, бр. 28 от 2023 г.) (Наредба № Н-3 от 2020 г.) е издадена от министъра на правосъдието на основание чл. 23 от Закона за особените залози (ЗОЗ). Наредбата урежда воденето, съхраняването и достъпа до Централния регистър на особените залози.

Установена е необходимост от прецизиране на редица разпоредби в Наредба № Н-3 от 2020 г., с оглед преодоляване на неясноти и непълноти, както и привеждането им в пълно съответствие със закона, както следва:

- съобразяване на измененията на чл. 264, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (в сила от 3 май 2024 г.), съгласно които при вписване на особен залог не е необходимо представяне на писмена декларация от залогодателя, че няма непогасени подлежащи на принудително изпълнение задължения за данъци, мита и задължителни осигурителни вноски;

- липсва яснота как да се определи уникалният идентификатор, по който се организира персоналната електронна партида в Централния регистър на особените залози (ЦРОЗ) в случаите, когато залогодателят има повече един идентификатор – ЕИК по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) и ЕИК по Закона за Регистър БУЛСТАТ;

- не е изрично уредено как се заявява промяната на вписан залог, когато е налице увеличение на размера на обезпеченото вземане, както и при допълване на заложено имущество с ново имущество;

- не е изрично уредено какви документи са необходими във връзка с вписване наново на особен залог съгласно чл. 30, ал. 3 ЗОЗ;

- необходимо е да се внесе допълнителна яснота относно съдържанието на данните, които заявителят следва да попълни, с оглед на това дали са предвидени в договора, както и дали това е задължително.

2. Предложени изменения и допълнения в Наредба № Н-3 от 2020 г.

2.1. В разпоредбата на чл. 12, ал. 1 от Наредба № Н-3 от 2020 г. се предвижда отпадане на изискването за представяне на декларация по чл. 264, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, в съответствие с актуалната редакция на тази законова разпоредба. В чл. 51, ал. 6 се предвижда, че обстоятелството дали залогодателят няма непогасени, подлежащи на принудително изпълнение публични задължения, ще се проверява от длъжностното лице по вписванията по електронен път в Националната агенция за приходите.

2.2. Създава се нова ал. 4 в чл. 75, която изрично урежда уникалния идентификатор, по който се открива и организира персоналната електронна партида на физическо лице, вписано в регистрите по ал. 2 (ТРРЮЛНЦ) и по ал. 3 (Регистър БУЛСТАТ) – това ще бъде кодът по регистър БУЛСТАТ. В съответствие с това правило са съответно изменени и допълнени всички разпоредби относно група „Идентификация“ в заявленията за вписване на обстоятелства – чл. 11, ал. 2, т. 1, чл. 14, ал. 2, т. 1, чл. 17, ал. 2, т. 1, чл. 20, ал. 2, т. 1, чл. 22, ал. 2, т. 1 и чл. 23, ал. 2, т. 1 от Наредба № Н-3 от 2020 г. Също така, с изменение

на предишната ал. 4 на чл. 75 (нова ал. 5) се урежда, че идентификаторът ще се генерира служебно както за физическите лица, така и за юридически лица, които не са регистрирани в регистрите по ал. 2 и 3.

2.3. Съгласно новите разпоредби на чл. 9а, ал. 1 и 2, в заявлението за вписване в поле „Вид на вписването“ се отбелязва „първоначално вписване“, когато се вписва увеличаване на размера на обезпеченото вземане или допълване на предмета на вписан залог с ново имущество. Целта на новата уредба е да разграничи случаите на вписване на нововъзникнало вземане, което представлява учредяване на нов залог.

2.4. В чл. 12 се създава ал. 10, която урежда, че при вписване наново на особен залог по реда на чл. 30, ал. 3 ЗОЗ се прилагат договор за особен залог ведно с всички изменения към него, нотариално заверено съгласие на заложния кредитор, както и другите документи, предвидени със закон.

2.5. Внесените редакционни промени в разпоредбите на чл. 8, ал. 1, чл. 11, ал. 3, чл. 14, ал. 3, чл. 17, ал. 3 и чл. 29, ал. 13 прецизират описанието на данните, които се попълват от заявителите в съответствие с изискванията на закона и съдържанието на договора за залог.

3. С приемането на проекта на Наредбата се цели:

3.1. Облекчаване на административната тежест за гражданите и бизнеса по повод на подаването на заявления за вписване в ЦРОЗ.

3.2. Подобряване на правната сигурност и доверието в ЦРОЗ.

4. В резултат от прилагането на Наредбата се очакват следните резултати:

4.1. Намаляване на разходите на време и човешки ресурси при подаване, обработване и произнасяне по заявления за вписване в ЦРОЗ.

4.2. Намаляване на грешките и непълнотите, допуснати при вписване или заличаване на обстоятелства, или при обявяване на актове в ЦРОЗ, включително при несъответствие между данните, отразени в заявлението, и данните в приложенията към него.

5. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

За изпълнение на предложения акт не са необходими финансови средства.

6. Други

Проектът на наредба не съдържа разпоредби, въвеждащи в българското законодателство норми на правото на Европейския съюз.

Проектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждане на регулаторни режими.

На основание 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за изменение на Наредба № Н-3 от 2020 г. относно воденето, съхраняването и достъпа до Централния регистър на особените залози (обн, ДВ, бр. 71 от 2020 г., изм. и доп., ДВ, бр. 28 от 2023 г.) следва да бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 30-дневен срок за предложения и становища.